

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS

1 skirsnis. MEDŽIAGOS ARBA MIŠINIO IR BENDROVĖS ARBA ĮMONĖS IDENTIFIKAVIMAS

1.1. PRODUKTO IDENTIFIKATORIUS

Cheminės medžiagos pavadinimas: Urea

Sinonimai: Karbamidas, karbonildiaminas, karbonilo diamidas

Formulė: NH_2CONH_2

EC Nr.: 200-315-5

CAS Nr.: 57-13-6

REACH registracijos Nr.: 01-2119463277-33-0318

Prekinis medžiagos pavadinimas: Karbamidas, granuliuotas

1.2. MEDŽIAGOS AR MIŠINIO NUSTATYTI NAUDOJIMO BŪDAI IR NEREKOMENDUOJAMI NAUDOJIMO BŪDAI

Nustatyti aktualūs naudojimo būdai:

Pramoninis naudojimas:

- Pramoninis naudojimas: medžiagos gamyba (nepertraukiama ir periodinė gamyba), įskaitant tvarkymą, sandėliavimą, kokybės kontrolę;
- Pramoninis naudojimas: formavimas chemikalų, kosmetikos ir trąšų (PC4, PC9a, PC12, PC21, PC39);
- Pramoninis naudojimas [SU8, SU9]: pramoninis naudojimas kaip tarpinės medžiagos dervų, polimerų, medikamentų, melamino gamyboje, kaip žaliava cemento, plieno, stiklo pramonėje;
- Pramoninis naudojimas: pramoninis naudojimas kaip valymo ir terpę palaikančio agento;
- Pramoninis naudojimas: išmetamųjų dujų valymui – NOx dujų redukavimui;
- Pramoninis naudojimas [SU23]: naudojimas nutekamųjų vandenų valymo sistemose;
- Pramoninis naudojimas [SU2a]: naudojimas kasybos ir karjerų pramonėje;
- Pramoninis naudojimas [SU0]: pakavimo popieriaus impregnavimui (PC0).

Profesionalus naudojimas:

- Profesionalus naudojimas: profesionalus naudojimas kaip valymo ir terpės palaikymo agento;
- Profesionalus naudojimas: profesionalus naudojimas kaip tarpinio produkto dervų ir polimerų gamyboje;
- Profesionalus naudojimas [SU19]: šaldymo agentas;
- Profesionalus naudojimas [SU1]: profesionalus naudojimas kaip trąša (PC12). Tolimesnių vartotojų naudojimas
- Tolimesnių vartotojų naudojimas: tolimesnių naudotojų naudojimas kaip trąša ir kosmetikoje (PC12, PC39).

Naudojimas gaminiuose:

- Pakavimo popieriaus gamyboje.

Nerekomenduojami naudojimo būdai: Nėra duomenų.

1.3. IŠSAMI INFORMACIJA APIE SAUGOS DUOMENŲ LAPO TEIKĖJĄ

Tiekėjas Lietuvoje:

Scandagra, UAB

Veiverių g. 139, LT-46389 Kaunas, Lietuva

Tel.: +370 37 395511

UŽ SAUGOS DUOMENŲ LAPĄ ATSAKINGO ASMENS ELEKTRONINIO PAŠTO ADRESAS:

El. paštas: info@scandagra.lt

1.4. PAGALBOS TELEFONO NUMERIS:

Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie SAM

Apsinuodijimų informacijos biuras visą parą:

Tel.: +370 5 236 20 52

2 skirsnis. GALIMI PAVOJAI

2.1. MEDŽIAGOS AR MIŠINIO KLASIFIKAVIMAS

2.1.1. Klasifikacija pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP]

Neklasifikuojama.

2.1.2. Papildoma informacija:

Visas ES pavojingumo frazių ir ES pavojingumo frazių tekstas pateikiamas 16 skirsnyje.

2.2. ŽENKLINIMO ELEMENTAI

2.2.1. Ženklinimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP]

Pavojaus piktogramos: Nėra.

Signalinis žodis: Nėra.

Pavojingumo frazės: Nėra.

Atsargumo frazės: Nėra.

Papildoma informacija apie pavojų (ES): Nėra.

2.3. KITI PAVOJAI

Medžiaga neatitinka PBT ir vPvB kriterijų pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006, XIII priedą.

3 skirsnis. SUDĖTIS ARBA INFORMACIJA APIE SUDEDAMĄSIAS DALIS

3.1. MEDŽIAGOS

Pavadinimas	CAS Nr.	EC Nr.	Klasifikavimas	Koncentracija, (%)
			CLP	
Urea	57-13-6	200-315-5	Neklasifikuojama.	Iki 100%

Papildoma informacija: Visas H frazių tekstas pateikiamas: žiūrėti 16 skirsnj.

3.2. MIŠINIAI

Netaikoma.

4 skirsnis. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONĖS

4.1. PIRMOSIOS PAGALBOS PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

Bendrosios pastabos: Nedelsiant nusivilkti užterštus drabužius.

Įkvėpus: Įkvėpus dulkių išvesti į gryną orą. Požymiams nepraeinant kreiptis į gydytoją.

Patekus ant odos: Nusivilkti užterštus drabužius. Nuplauti odą dideliu kiekiu vandens. Jei atsirado požymiai ir nepraeina, kreiptis į gydytoją/medikus.

Patekus į akis: Tuoj pat praplauti akis dideliu kiekiu vandens laikant pakeltus vokus. Jei įmanoma, pašalinti kontaktinius lęšius. Jei dirginimas nepraeina kreiptis į gydytoją.

Prarijus: Praskalauti burną vandeniu. Išnešti nukentėjusį į gryną orą ir paguldyti padėtyje, kad netrukdytų laisvam kvėpavimui. Neskatinėti vėmimo, nebent tai nurodytų gydytojas. Atsiradus simptomams, kreiptis į gydytoją.

Pirmąją pagalbą teikiančio asmens apsaugos priemonės: Rūpintis savo saugumu!

4.2. SVARBIAUSI SIMPTOMAI IR POVEIKIS (ŪMUS IR UŽDELSTAS)

Įkvėpus: dulkės gali dirginti kvėpavimo takus. Patekus ant odos: gali silpnai sudirginti odą. Patekus į akis: gali šiek tiek dirginti akis. Prarijus: produktas nepasižymi ūmiu toksiškumu. Galimi simptomai: pykinimas, vėmimas, galimas nualpimas.

4.3. NURODYMAS APIE BET KOKIOS NEATIDĖLIOTINOS MEDICINOS PAGALBOS IR SPECIALAUS GYDYMO REIKALINGUMĄ

Gydyti simptomiškai. Įtarus ar nustačius apsinuodijimą šia medžiaga, būtina nedelsiant kreiptis į apsinuodijimų informacijos biurą; tel. +370 5 236 20 52.

5 skirsnis. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

Bendri gaisro pavojai. Medžiaga nedegi. Aukštesnėje, nei 130 °C, temperatūroje skyla į amoniaką ir izociano rūgštį. Pašalinti visus pašalinius asmenis iš gaisro apimtos teritorijos.

5.1. GESINIMO PRIEMONĖS

Tinkamos gesinimo priemonės: Priklausomai nuo gaisro aplinkos: vandens dulksna, putos, sausi milteliai arba anglies dioksidas (CO₂).

Netinkamos gesinimo priemonės: Tiesioginis vandens srautas, kadangi gali sukelti ugnies išplitimą.

5.2. SPECIALŪS MEDŽIAGOS AR MIŠINIO KELIAMI PAVOJAI

Pavojingi degimo produktai: Vakuume iki 120-130 °C temperatūros įkaitintas karbamidas sublimuojasi be skilimo. Esant aukštesnei temperatūrai (160-190 °C) skyla sudarydamas amonio cianatą. Atmosferos slėgyje esant 180-190 °C temperatūrai suskyla sudarydamas biuretą, cianato rūgštį. Aukštesnėje kaip 200 °C temperatūroje karbamidas suskyla į amoniaką ir cianato rūgštį. Savaiminio užsiliepsnojimo temperatūra: +715 °C.

5.3. PATARIMAI GAISRININKAMS

Speciali apsauginė gaisro gesinimo įranga: Gaisrininkai privalo naudotis atitinkama apsaugos įranga ir autonominiais kvėpavimo aparatais su visą veidą dengiančia kauke, užtikrinančia teigiamą slėgį. Ugniagesių drabužiai (įskaitant šalmus, apsauginius batus ir pirštines), atitinkantys Europos standartą EN 469, užtikrins bazinį apsaugos lygį cheminių medžiagų avarijose.

Specialios gaisro gesinimo priemonės: Perkelti talpas nuo gaisro ploto, jeigu tai galima padaryti nerizikuojant. Naudoti vandens dulksną, kad atvėsinti neatidarytas talpas. Vėsinti talpas pakankamai užliejant vandeniu ir gaisrui užgesus. Užkirsti kelią, kad medžiaga nepatektų į kanalizaciją, paviršinius vandenis.

6 skirsnis. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS

6.1. ASMENS ATSARGUMO PRIEMONĖS, APSAUGOS PRIEMONĖS IR SKUBIOS PAGALBOS PROCEDŪROS

6.1.1. Avarijos nelikviduojantiems darbuotojams:

Apsaugos priemonės: Naudoti tinkamas asmens apsaugos priemones. Vengti įkvėpti dulkių. Negalima imtis jokių veiksmų, jei tai kelia pavojų personalui ir neturint tam tinkamo paruošimo. Pašalinti asmenis iš gretimų patalpų. Neleisti pašaliniam ir neapsaugotam personalui patekti į avarijos vietą. Neliesti ir nevaikščioti po išsipylusią medžiagą. Pašalinti visus užsidegimo šaltinius (nerūkyti, kibirkštys ar liepsnos gretimoje zonoje). Dėl asmens apsaugos priemonių, žiūrėti 8 skirsnį.

Skubios pagalbos priemonės: Užtikrinti tinkamą ventiliaciją. Pašalinti nukentėjusius asmenis iš užterštos teritorijos. Jei atsirado nepageidautini simptomai ir nepraeina, kreiptis į gydytojus.

6.1.2. Pagalbos teikėjams: Tvarkant išsiliejusią medžiagą dėvėti specialius drabužiai, atkreipti dėmesį į 8 skirsnyje pateiktą informaciją apie tinkamas ir netinkamas medžiagas. Taip pat žiūrėti informaciją pateiktą skirsnyje „Neteikiantys pagalbos darbuotojams“. Naudoti asmens apsaugos priemones, kaip nurodyta saugos duomenų lapo 8 skirsnyje.

6.2. EKOLOGINĖS ATSARGUMO PRIEMONĖS

Neleisti išsipylusiai medžiagai patekti į gruntą, drenažo/vandens aplinką bei kanalizacijos vamzdžius. Patekimo į drenažo/vandens aplinką atveju kreiptis į vietos valdžios organus.

6.3. IZOLIAVIMO IR VALYMO PROCEDŪROS BEI PRIEMONĖS

6.3.1. Izoliavimui: Sustabdyti išsipylimą. Vengti dulkių susidarymo ir esant vėjui jų išsklaidymo po teritoriją.

6.3.2. Išvalymui: Mechanškai susiurbti arba sušluoti ir susemti į specialias talpas tolimesnei utilizacijai. Užterštą vietą nuplauti vandeniu.

6.3.3. Kita informacija: Jeigu karbamidas nėra smarkiai užterštas, jį galima sunaudoti kaip trąšą.

6.4. NUORODA Į KITUS SKIRSNIUS

Dėl asmens apsaugos priemonių, žiūrėti 8 skirsnį. Dėl atliekų tvarkymo, žiūrėti 13 skirsnį.

7 skirsnis. TVARKYMAS IR SANDĖLIAVIMAS

7.1. SU SAUGIU SANDĖLIAVIMU SUSIJUSIOS ATSARGUMO PRIEMONĖS

Informacija dėl saugaus naudojimo: Naudoti tinkamas asmens apsaugos priemones (8 skirsnis). Vengti įkvėpti dulkių. Draudžiama valgyti, gerti ir rūkyti tose vietose, kuriose ši medžiaga naudojama, saugoma ir apdorojama. Prieš pertrauką plauti rankas ir veidą. Prieš įeinant į valgymui skirtas zonas, nusivilkti užterštus drabužius ir nusiimti apsaugines priemones. Taip pat susipažinti su 8 skirsnyje pateikta papildoma informacija apie higienos priemones.

Informacija dėl apsaugos nuo gaisro ir sproginimo: Laikyti atokiau nuo šilumos ir užsidegimo šaltinių.

7.2. SAUGAUS SANDĖLIAVIMO SĄLYGOS, ĮSKAITANT VISUS NESUDERINAMUMUS

Sandėliavimo patalpoms ir talpykloms taikomi reikalavimai: Fasutas karbamidas gali būti saugomas lauke, apsaugotas nuo tiesioginių saulės spindulių, atmosferos kritulių, drėgmės (lietaus, sniego, kad maišas nestovėtų vandenyje ir vanduo nesikaupytų ant maišo) 9 mėnesius; taip pat gali būti saugomas uždaruose, sausuose, vėdinamuose sandėliuose 12 mėnesių. Nefasutas produktas turi būti saugomas uždaruose, sausuose, vėdinamuose sandėliuose. Produktas, sufasutas į didmaišius, laikomas vertikaloje padėtyje, sukrautas ant padėklų, neturinčių išlindusių vinių, aštrių medienos atplaišių, galinčių pažeisti didmaišį, sandėliuojamas rietuvėse, kraunant didmaišius vienas ant kito ne daugiau kaip 4 eilėmis. Sandėliai, kuriuose sandėliuojamos karbamido trąšos, turi atitikti „LR Žemės ūkio ministro 2013 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. 3D-825 „Dėl mineralinių trąšų ir augalų apsaugos produktų sandėlių ūkio technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 10:2013 patvirtinimo“ su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais, reikalavimams.

Reikalavimai cheminės medžiagos pakuotei: trąšos fasuojamos į polietileno, polipropileno ir popierinius maišus, didmaišius, nefasutos gali būti kraunamos į gabenamąją ar pirkėjo tarą, užtikrinančią saugų produkto gabenimą ir laikymą. Nurodymai dėl ribinio cheminės medžiagos kiekio, galimo sandėliuoti nurodytomis sąlygomis: ilgalaikio poveikio ribinis dydis (IPRD) 10 mg/m³.

Netinkamos (nesuderinamos) kartu sandėliuoti cheminės medžiagos: sąlytis su kitomis (nesupakuotomis) medžiagomis neleistinas.

Produktui yra netaikomi apribojimai pagal LR Vyriausybės 2004.08.07 nutarimą Nr.966 "Dėl Pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų ir Pavojinguosiuose objektuose esančių medžiagų, mišinių ar preparatų, priskiriamų pavojingosioms medžiagoms, sąrašo ir priskyrimo kriterijų aprašymo patvirtinimo" (Valstybės žinios, 2004, Nr.130-4649) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais) ir Direktyvos 2012/18/ES I priedo 2 dalį.

7.3. KONKRETUS GALUTINIO NAUDOJIMO BŪDAS (-AI)

Visi medžiagos naudojimo būdai nurodyti šio SDS 1.2 skirsnyje.

8 skirsnis. POVEIKIO KONTROLĖ/ASMENS APSAUGA

8.1. KONTROLĖS PARAMETRAI

8.1.1. Profesinio poveikio ribinės vertės:

Lietuvos higienos norma HN 23:2011:

Komponentas	CAS Nr.	Ilgalaikio poveikio ribinis dydis (IPRD)		Trumpalaikio poveikio ribinis dydis (TPRD)		Neviršytinas ribinis dydis (NRD)		Poveikio sveikatai ypatumų žymenys
		mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	
Urea (karbamidas, šlapalas)	57-13-6	10	–	–	–	–	–	–

Ribinio poveikio nesukelianti vertė (-s) (DNEL): Pateikiama DNEL produkto fizikinei-cheminei savybei, kuri galėtų sukelti didžiausią neigiamą poveikį.

Pavojingumas darbuotojams:

Poveikio būdas	Poveikio tipas	Pavojingumas	Fizikinė-cheminė savybė, kuri galėtų sukelti didžiausią neigiamą poveikį
Įkvėpus	Sisteminis poveikis - ilgalaikis	DNEL (Išvestinė poveikio nesukelianti vertė) 292 mg/m ³	Toksiškumas
Įkvėpus	Sisteminis poveikis - ūmus	DNEL (Išvestinė poveikio nesukelianti vertė) 292 mg/m ³	Toksiškumas
Įkvėpus	Vietinis poveikis - ilgalaikis	Pavojingumas nežinomas, tačiau rinkti daugiau informacijos apie pavojingumą nereikia, nes nėra poveikio žmogui tikimybės.	
Įkvėpus	Vietinis poveikis - ūmus	Pavojingumas nežinomas, tačiau rinkti daugiau informacijos apie	

SAUGOS DUOMENŲ LAPAS

Parengtas pagal Europos Komisijos Reglamentą (ES) Nr. 2020/878

Pildymo data: 2024-08-08**Paskutinio atnaujinimo data:** 2023-01-03**MEDŽIAGA: Karbamidas (angl. UREA)****Versijos Nr.:** 2

5 lapas iš 11 lapų

		pavojingumą nereikia, nes nėra poveikio žmogui tikimybės.	
Per odą	Sisteminis poveikis - ilgalaikis	DNEL (Išvestinė poveikio nesukelianti vertė) 580 mg/kg k.sv./diena	Toksiškumas
Per odą	Sisteminis poveikis - ūmus	DNEL (Išvestinė poveikio nesukelianti vertė) 580 mg/kg k.sv./diena	Toksiškumas
Per odą	Vietinis poveikis - ilgalaikis	Pavojingumas nenustatytas	
Per odą	Vietinis poveikis - ūmus	Pavojingumas nenustatytas	
Patekus į akis	Vietinis poveikis	Pavojingumas nenustatytas	

Pavojingumas plačiajai visuomenei:

Poveikio būdas	Poveikio tipas	Pavojingumas	Fizikinė-cheminė savybė, kuri galėtų sukelti didžiausią neigiamą poveikį
Įkvėpus	Sisteminis poveikis - ilgalaikis	DNEL (Išvestinė poveikio nesukelianti vertė) 125 mg/m ³	Toksiškumas
Įkvėpus	Sisteminis poveikis - ūmus	DNEL (Išvestinė poveikio nesukelianti vertė) 125 mg/m ³	Toksiškumas
Įkvėpus	Vietinis poveikis - ilgalaikis	Pavojingumas nežinomas, tačiau rinkti daugiau informacijos apie pavojingumą nereikia, nes nėra poveikio žmogui tikimybės.	
Įkvėpus	Vietinis poveikis - ūmus	Pavojingumas nežinomas, tačiau rinkti daugiau informacijos apie pavojingumą nereikia, nes nėra poveikio žmogui tikimybės.	
Per odą	Sisteminis poveikis - ilgalaikis	DNEL (Išvestinė poveikio nesukelianti vertė) 580 mg/kg k.sv./diena	Toksiškumas
Per odą	Sisteminis poveikis - ūmus	DNEL (Išvestinė poveikio nesukelianti vertė) 580 mg/kg k.sv./diena	Toksiškumas
Per odą	Vietinis poveikis - ilgalaikis	Pavojingumas nenustatytas	
Per odą	Vietinis poveikis - ūmus	Pavojingumas nenustatytas	
Prarijus	Sisteminis poveikis - ilgalaikis	DNEL (Išvestinė poveikio nesukelianti vertė) 42 mg/kg k.sv./diena	Toksiškumas
Prarijus	Sisteminis poveikis - ūmus	DNEL (Išvestinė poveikio nesukelianti vertė) 42 mg/kg k.sv./diena	Toksiškumas
Patekus į akis	Vietinis poveikis	Pavojingumas nenustatytas	

8.1.2. Biologinės ribinės vertės:

Prognozuojama poveikio nesukelianti koncentracija(-os) (PNEC):

Aplinkos skyrius	Pavojingumas	Pastabos/pagrindimas
Gėlas vanduo	Vandens PNEC (gėlas vanduo): 0,47 mg/l Periodiniai išleidimai: PNEC nėra	Poveikio faktorius: 100 Ekstrapoliavimo metodas: poveikio faktorius Vandens PNEC buvo išvestas taikant poveikio faktorių, kurio vertė 100, iki 47 mg/l M. aeruginosai (jautriausia kultūra) Pagrindimas dėl PNEC pakartotinam išleidimui:

		Atskiras PNEC nebuvo pasiūlytas.
Jūros vanduo	Vandens PNEC (gėlas vanduo): 0,47 mg/l Periodiniai išleidimai: PNEC nėra	Poveikio faktorius: 100 Ekstrapoliavimo metodas: poveikio faktorius Jokio poveikio nėra numatoma dėl karbamido įtraukimo į karbamido ciklą.
Gėlo vandens nuosėdos	Nėra nuosėdų poveikio tikimybės	Nėra duomenų: siūloma netaikyti ir PNEC vertės neišvesti.
Jūros vandens nuosėdos	Nėra nuosėdų poveikio tikimybės	Nėra duomenų: siūloma netaikyti ir PNEC vertės neišvesti.
Mikroorganizmai nuotekų valymo įrenginiuose	Pavojingumas nenustatytas	Karbamidas yra natūraliai mažai toksiškas mikroorganizmams ir naudojamas kaip maistinė medžiaga bei azoto (N) šaltinis. Remiantis tuo PNEC nesūlomas.
Dirvožemis	Pavojingumas dirvožemiui nenustatytas	Nėra duomenų: siūloma netaikyti ir PNEC vertės neišvesti.
Oras	Pavojingumas nenustatytas	
Maisto grandinė	Nėra bioakumuliacijos galimybės	

Gaminant medžiagą/produktą ir jį profesionaliai naudojant būtina laikytis LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 24 d. įsakymo Nr. 97/406 „Dėl darbuotojų apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe nuostatų bei darbuotojų apsaugos nuo kancerogenų ir mutagenų poveikio darbe nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. 65-2396) su visais vėlesniais pakeitimais ir papildymais reikalavimų.

Rekomenduojamos stebėjimo procedūros: Vadovautis standartinėmis stebėjimo procedūromis.

8.2. POVEIKIO KONTROLĖS PRIEMONĖS

Bendra informacija: Apsaugos ir kontrolės tipų reikalingas lygis gali skirtis priklausomai nuo galimų poveikio sąlygų. Pasirinkti priemonės remiantis rizikos vertinimu pagal vietines aplinkybes. Tinkamos priemonės: kiek įmanoma naudoti uždaras sistemas.

8.2.1. Atitinkamos techninio valdymo priemonės: Turi būti laikomasi įprastų atsargumo priemonių. Prieš tiesioginį sąlytį su medžiaga naudoti asmens apsaugos įrangą. Naudoti tik esant tinkamai ventiliacijai. Jei naudojimo metu susidaro dulkės, dūmai, dujos, garai arba migla, naudoti proceso aplinką ribojančias priemones, vietinę ištraukiamąją ventiliaciją ar kitas inžinerines kontrolės priemones, kad poveikis darbuotojams ore neviršytų rekomenduojamų ar nustatytų ribų.

8.2.2. Individualios apsaugos įranga:

Bendra informacija: Naudoti asmens apsaugos priemones. Darbo drabužius laikyti atskirai. Asmens apsaugos priemonės reikėtų parinkti pagal CEN standartus ir aptarus su asmens apsaugos priemonių tiekėju.

Akių ir (arba) veido apsauga: Nešioti apsauginius akinius su šoniniais skydeliais (LST EN 166).

Odos apsauga:

Rankų apsauga: Mūvėti apsaugines pirštines, kurios atitinka reikalavimus pagal LST EN 420, LST EN ISO 374-1 dėl apsaugos nuo cheminio pavojaus, LST EN 388 dėl apsaugos nuo mechaninio pavojaus. Apsauginės pirštinės turi būti pagamintos iš vienos iš lentelėje nurodytų medžiagų, būti nemažesnio, nei nurodyta, storio ir atsparumo prasiskverbimui.

Pirštinių medžiaga	Pirštinių storis, mm	Prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas*, min.
Butilo guma-butilas	0,50	>480
Nitrilo guma/Nitrilo lateksas	0,35	>480
Fluoro anglies guma	n.m. 0,40	>480
Polichlorpropenas	n.m. 0,50	>480
Natūrali guma/Natūralus lateksas	0,50	>480
Polivinilo chloridas	0,50	>480

* - prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas yra laikas, per kurį su pirštine sąlytį turintis produktas per ją pilnai prasiskverbs. Kuo prasiskverbimo laikas yra trumpesnis, tuo pirštinių medžiaga yra medžiagai/produktui mažiau atspari.

Odos apsauginiai kremai nuo produkto pakankamai neapsaugo. Atkreipiame dėmesį, kad čia nurodytas prasiskverbimo per pirštinių medžiagą laikas buvo nustatytas 22 °C temperatūroje naudojant gryną karbamidą. Naudojant aukštesnės temperatūros produktą arba įprastoje temperatūroje naudojant karbamido ir kitų medžiagų mišinius arba tirpalus, pirštinių medžiagos atsparumas gali būti ženkliai mažesnis, todėl tokiais atvejais turi būti

trumpinamas leidžiamas pirštinių naudojimo laikas. Rekomenduojame pradėjus naudoti naujo tipo ar kito gamintojo pirštines pradžioje įsitikinti, kad jos yra pakankamai chemiškai ir mechaniškai atsparios dirbti esamomis darbo sąlygomis. Kilus klausimų dėl atitinkamų pirštinių tinkamumo prašome kreiptis į pirštinių gamintojus/tiekėjus.

Pirštinių viduje negali būti pudros, kuri gali sukelti rankų odos alergiją. Prieš užsimaunant pirštines visada patikrinti, kad jose nebūtų įplyšimų, įtrūkimų ar kitų defektų. Baigus darbą, pirštines, prieš jas nusimaunant, turi būti gerai išvalomos ir nuplaunamos. Po darbo turi būti skiriamas pakankamas dėmesys rankų odos priežiūrai.

Kita odos apsauga: Dėvėti apsauginius darbo kostiumus pagal LST EN ISO 13688, darbo batai pagal LST EN ISO 20345.

Kvėpavimo organų apsauga: Kvėpavimo takų apsauginės priemonės: produktui nesmarkiai dulkant naudoti filtruojantį antveidį (respiratorių) P3 klasės. Esant dideliame dulketumui, naudoti puskaukę arba kaukę su filtru A2B2E2K2P3, kurie atitinka reikalavimus pagal LST EN 405.

Apsauga nuo terminių pavojų: Netaikoma.

Asmens higienos priemonės: Naudojant - nevalgyti, negerti ir nerūkyti. Po naudojimo plauti rankas ir veidą. Prieš pakartotinį naudojimą, išskalbti užterštus drabužius. Asmeniniai drabužiai ir darbo drabužiai turi būti laikomi atskirai. Užtikrinti, kad įrengti akių plovimo įrenginiai ir saugos dušai yra netoli darbo vietos.

8.3. POVEIKIO APLINKAI KONTROLĖS PRIEMONĖS

Vengti didelio kiekio pasklidimo ant paviršiaus bei laikytis nacionalinių nuostatų dėl emisijų.

9 skirsnis. FIZINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

9.1. INFORMACIJA APIE PAGRINDINES FIZINES IR CHEMINES SAVYBES

Fizinė būseną	kieta (granulės esant 20 °C ir 101,3 kPa)
Spalva	balta
Kvapą	bekvapė arba silpnas amoniako kvapas
Lydimosi ir stingimo temperatūra	132,7 °C (270,8 °F)
Virimo temperatūra arba pradinė virimo temperatūra ir virimo temperatūros intervalas	netaikoma
Degumas (kietų medžiagų, skysčių, dujų)	nedegi
Viršutinė ir apatinė sprogo ribos	nesprogi (remiantis REACH reglamento VII priedo 2-u stulpeliu nenustatyta, pasitelkus paaiškinimą: karbamidas yra nedegi medžiaga ir joje nėra grupių, kurios galėtų lemti sprogstamąsias savybes
Pliūpsnio temperatūra	netaikoma (remiantis REACH reglamento VII priedo 2-u stulpeliu nenustatyta, pasitelkus paaiškinimą: karbamidas yra kieta medžiaga, kuri skyla nepasiekusi lydimosi temperatūros, todėl nustatyti pliūpsnio temperatūrą yra techniškai neįmanoma).
Savaiminio užsidegimo temperatūra	netaikoma
Skilimo temperatūra	132,7 °C
pH:	7,2 (10 % vandeninis tirpalas)
Dinaminė klampa	1,78 mPas (46 % tirpalas), esant 20 °C
Tirpumas	vandenyje: 119 g, esant 25°C; labai tirpus acetone; tirpus glicerine (33,3 % esant 15 °C temperatūrai); tirpus etanolyje (5,1 % esant 20 °C temperatūrai) (13,1 % esant 60 °C temperatūrai); netirpus chloroforme, eteryje ir ksilene.
Pasiskirstymo koeficientas (n-oktanolis/vanduo)	0,026
Garų slėgis	0,002 Pa esant 298 K temperatūrai.
Tankis ir (arba) santykinis tankis	1,33 g/cm ³ esant 20 °C temperatūrai
Santykinis garų tankis	netaikoma
Dalelių savybės	granulių 2,0-4,5 mm dalis, ne mažiau kaip 95 %.

9.2. KITA INFORMACIJA

9.2.1. Informacija apie fizinių pavojų klases

Nėra duomenų.

9.2.2. Kitos saugos charakteristikos

Nėra duomenų.

10 skirsnis. STABILUMAS IR REAKTYVUMAS

10.1. REAKTYVUMAS:

Medžiaga nėra reaktyvi įprastomis naudojimo, sandėliavimo ir transportavimo sąlygomis.

10.2. CHEMINIS STABILUMAS

Stabili, jeigu laikomasi rekomenduojamų saugojimo ir naudojimo sąlygų (žiūrėti 7 skirsnį).

10.3. PAVOJINGŲ REAKCIJŲ GALIMYBĖ

Nėra pavojingų reakcijų, kai tvarkoma ir saugoma pagal šias nuostatas (žiūrėti 7 skirsnį).

10.4. VENGTINOS SĄLYGOS

Itin aukšta temperatūra, atvira liepsna, šiluma, kibirkštys.

10.5. NESUDERINAMOS MEDŽIAGOS

Stiprios rūgštys, stiprios bazės, stiprūs oksidatoriai, hipochloritai, azoto rūgštis, halogenai, natrio nitritas, fosforo pentachloridas ir nitrozilo arba galio perchloratas. Sumaišius karbamidą su azoto rūgštimi, esant žemam pH, susidaro karbamido nitratas. Nėra leistinas sąlytis su kitomis nesupakuotomis medžiagomis.

10.6. PAVOJINGI SKILIMO PRODUKTAI

Vakuume iki 120-130 °C temperatūros įkaitintas karbamidas sublimuojasi be skilimo. Esant aukštesnei temperatūrai (160-190 °C) skyla, sudarydamas amonio cianatą. Atmosferos slėgyje, esant 180-190 °C temperatūrai suskyla, sudarydamas biuretą, cianato rūgštį. Aukštesnėje kaip 200 °C temperatūroje karbamidas suskyla į amoniaką ir cianato rūgštį.

11 skirsnis. TOKSIKOLIGINĖ INFORMACIJA

11.1. INFORMACIJA APIE PAVOJŲ KLASES, KAIP APIBRĖŽTA REGLAMENTE (EB) NR. 1272/2008

Ūmus toksiškumas:

Urea, CAS Nr. 57-13-6:

Prarijus: LD₅₀ – 600 mg/kg (galvijai);

LD₅₀ – 8471 mg/kg (žiurkės);

LD₅₀ – 11500-13000 mg/kg (pelės).

Odos ėsdinimas ir (arba) dirginimas: Neklasifikuojama.

Didelis kenksmingumas akims ir (arba) akių dirginimas: Neklasifikuojama.

Kvėpavimo takų arba odos jautrinimas: Neklasifikuojama.

Mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms: Neklasifikuojama.

Kancerogeniškumas: Neklasifikuojama.

Toksiškumas reprodukcijai: Neklasifikuojama.

STOT (vienkartinis poveikis): Neklasifikuojama.

STOT (kartotinis poveikis): Neklasifikuojama.

Aspiracijos pavojus: Netaikoma.

11.2. INFORMACIJA APIE KITUS PAVOJUS

11.2.1. Endokrininės sistemos ardamosios savybės

Nėra.

11.2.2. Kita informacija

Nėra duomenų.

12 skirsnis: EKOLOGINĖ INFORMACIJA

12.1. TOKSIŠKUMAS

Urea, CAS Nr. 57-13-6:

Žuvims: LC50 – >6810 mg/l/96val. (Leuciscus idus);
Bestuburiams: EC50 – >10000 mg/l/24val. (Daphnia magna);
Dumbliams: EC10 arba NOEC – 47 mg/l/192val. (Microcystis aeruginosa).

12.2. PATVARUMAS IR SKAIDOMUMAS

Medžiaga gerai skyla: 4 mg/l per 1 val. esant 20 °C temperatūrai / 68 °F Zahn-Wellens testas / 400 mg/l: 3 val.: 2 %, 7 d.: 52 %, 14 d.: 85 %, 16 d.: 96 % . Dirvožemyje trąšos pereina į augalams lengvai pasisavinamas formas.

12.3. BIOAKUMULIACIJOS POTENCIALAS

Pasiskirstymo koeficientas oktanolio vandenyje (Kow): žemas (remiantis dideliu tirpumu vandenyje). Karbamidai nepasižymi jokiomis bioakumuliacinėmis savybėmis, neformuoja jokio toksiško mišinio su kitomis medžiagomis, esančiomis ore ar gruntiniuose vandenyse. Biokoncentracijos koeficientas (BCF): žemas. Karbamidai dirvožemyje nesudaro jokių nuodingų junginių.

12.4. JUDUMAS DIRVOŽEMYJE

Adsorbcijos koeficientas: žemas (remiantis medžiagos parametrais).

12.5. PBT IR vPvB VERTINIMO REZULTATAI

Neturinti PBT arba vPvB savybių medžiaga ar mišinys.

12.6. ENDOKRININĖS SISTEMOS ARDOMOSIOS SAVYBĖS

Nėra duomenų

12.7. KITAS NEPAGEIDAUJAMAS POVEIKIS

Nėra kitų nepageidaujamų poveikių.

Bendrosios nuostatos: Vadovaujantis bendraisiais aplinkosaugos principais draudžiama išpilti medžiagas į atvirus vandens telkinius.

13 skirsnis. ATLIEKŲ TVARKYMAS

13.1. ATLIEKŲ TVARKYMO METODAI

Vadovautis LR aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr. 217 patvirtintomis „Atliekų tvarkymo taisyklėmis“ (Žin. 1999, Nr. 63-2065 ir vėlesni pakeitimai). Atliekos ir pakuotė utilizuojamos pagal galiojančius teisės aktus.

14 skirsnis. INFORMACIJA APIE GABENIMĄ

Medžiaga nepriskiriama pavojingų medžiagų kategorijai ir jai netaikomi Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais ADR / RID / ADNR / IMDG / ICAO / IATA reikalavimai.

14.1. JT numeris ar ID numeris. Nėra.

14.2. JT teisingas krovinio pavadinimas. Nėra.

14.3. Gabenimo pavojingumo klasė(-ės). Nėra.

14.4. Pakuotės grupė. Nėra.

14.5. Pavojus aplinkai. Ne.

14.6. Specialios atsargumo priemonės naudotojams. Prieš naudojimą perskaityti saugos nurodymus, saugos duomenų lapą ir informaciją apie skubios pagalbos procedūras.

14.7. Nesupakuotų krovinių vežimas jūrų transportu pagal IMO priemones. Netaikoma.

15 skirsnis. INFORMACIJA APIE REGLAMENTAVIMĄ

15.1. SU KONKREČIA MEDŽIAGA AR MIŠINIU SUSIJĘ SAUGOS, SVEIKATOS IR APLINKOS TEISĖS AKTAI

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą

1999/45/EB bei panaikinantį Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (Europos Sąjungos oficialusis leidinys, Nr. L 396, 30.12.2006, klaidų atitaisymas - L 136/3, 2007 5 29);

- Komisijos reglamentas (ES) 2020/878, iš dalies keičiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) (OL L 203/28, 26 06 2020);

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantį Direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr.1907/2006 (OL 2008 L 353, p.1);

- Komisijos reglamentas (ES) Nr. 2016/918, kuriuo siekiant priderinti prie technikos ir mokslo pažangos iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo (Europos Sąjungos oficialusis leidinys, 2016-06-14, L 156, p.1);

- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2002-06-27 įsakymu Nr. 345/313 ir 2003-08-04 įsakymu Nr.411/V-460 patvirtinta „Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklinimo tvarka“ (su visais pakeitimais);

- Lietuvos higienos norma HN 23-2011 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“ (Žin., 2011, Nr. 112-5274);

- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 348, Žin., 2002, Nr. 81-3503) „Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės“ (su visais pakeitimais);

- LR aplinkos ministro 1999-07-14 įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. 63-2065), patvirtintos (nauja redakcija patvirtinta 2011-05-03 įsakymu Nr. D1-368, (Žin. 2011, Nr. 57-2721)) „Atliekų tvarkymo taisyklės“;

- Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. A1-331 (Žin., 2007, Nr. 123-5055) patvirtinti „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai“;

- Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR), (Žin., 2003, Nr. 46(1)-2057).

15.2. CHEMINĖS SAUGOS VERTINIMAS

Šios medžiagos cheminės saugos vertinimas atliktas.

16 skirsnis. KITA INFORMACIJA

16.1. NUORODOS Į PAKEITIMUS

Pateikta informacija atitinka REACH reglamentą Nr. 1907/2006EB su reglamento 2020/878 reikalavimus.

Atlikti saugos duomenų lapo pakeitimai: Visas SDS.

Parengta: 2022-08-08

Peržiūrėta: 2023-01-03.

Versija: 2

16.2. SAUGOS DUOMENŲ LAPE NURODOMŲ PAVOJINGUMO IR ATSARGUMO FRAZIŲ SĄRAŠAS

Nėra.

Papildoma informacija apie pavojų (ES): Nėra.

Santrumpos: Nėra.

Akronimai:

ADR – Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo keliais.

ADN – Europos sutartis dėl tarptautinio pavojingų krovinių vežimo vidaus vandens keliais.

RID – Pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais taisyklės.

IMDG – Tarptautinis pavojingų krovinių vežimo jūra kodeksas.

IATA – Tarptautinė oro transporto asociacija.

ICAO – Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija.

IMO – Tarptautinio jūrų transporto organizacija.

vPvB – Labai patvari ir didelės bioakumuliacijos.

PBT – Patvari, bioakumuliacinė ir toksiška.

LD50 – Mirtina dozė 50 proc. tirtos populiacijos (vidutinė mirtina dozė).

LC50 – Mirtina koncentracija 50 proc. tirtos populiacijos (vidutinė mirtina koncentracija).

EC50 – Vidutinė efektyvi koncentracija.

IC50 – Pusinė maksimali slopinanti koncentracija.

CAS – Cheminių medžiagų santrumpų tarnyba.

CEN – Europos standartizacijos komitetas.
STOT – Specifinis toksiškumas konkrečiam organui.
DNEL – Išvestinė ribinė poveikio nesukelianti vertė.
PNEC – Prognozuojama poveikio nesukelianti koncentracija.
NOEC – Pastebimo poveikio nesukelianti koncentracija.
STEL – Trumpalaikio poveikio ribinė reikšmė.
TWA – Laiko svertinis vidurkis.
SDS – Saugos duomenų lapas.

NUORODOS Į SVARBIAUSIĄ LITERATŪRĄ IR DUOMENŲ ŠALTINIUS:

- Europos cheminių medžiagų biuro (ECB), Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA), Švedijos cheminių medžiagų agentūros (KEMI), Tarptautinės laboratorijų organizacijos (ILO), TOXNET internetinių svetainių pateikti duomenys.

Atsakomybę ribojanti sąlyga:

Šiame saugos duomenų lape pateikti duomenys turi būti prieinami visiems, kurių darbas susijęs su chemine medžiaga. Duomenys atspindi šiandienos žinių lygį, nacionalinius bei ES įstatymus. Pateikta informacija nurodo, kokių saugos reikalavimų reikia laikytis naudojant šią medžiagą, bet neatskleidžia kitų specifinių cheminės medžiagos savybių.

Informacija yra teisinga, kiek mums žinoma cheminės medžiagos saugos duomenų lapo išleidimo datą. Tai ne specifikacijos lapas ir jokie pateikti duomenys neturėtų būti laikomi specifikacija. Informacija šiame medžiagos saugos duomenų lape buvo gauta iš šaltinių, kuriuos mes laikome patikimais. Tačiau informacija yra pateikta be jokios garantijos, išreikštos arba numanomos, susijusios su jos teisingumu. Šiame dokumente pateikta tam tikra informacija ir padarytos išvados yra iš šaltinių, kitokių nei tiesioginiai pačios cheminės medžiagos testų duomenys. Medžiagos tvarkymo, sandėliavimo, naudojimo ir utilizavimo sąlygos arba metodai yra už mūsų kontrolės ribų ir apie juos mes galime nežinoti. Dėl šios ir kitų priežasčių, mes nesiimame atsakomybės ir aiškiai atsisakome atsakomybės už praradimą, žalą ar išlaidas, bet kaip susijusias su šios medžiagos tvarkymu, sandėliavimu, naudojimu arba utilizavimu. Jeigu medžiaga naudojama kaip komponentas kitame produkte, medžiagos saugos duomenų lapo informacija galioti negali.